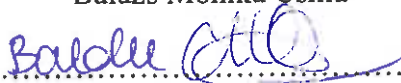

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

**Javaslat a
ZSÁMBÉKI LÁMPAMÚZEUM
[települési/tájegységi/megyei/külhoni magyarság] értéktárba történő felvételéhez**

Készítette:

Balázs Mónika Csilla

Zsámbék, 2017. október 18.

I.
A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:
Zsámbéki Értéktár Bizottság
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név: Balázs Mónika Csilla
Levelezési cím:
Telefonszám
E-mail cím:

II.
A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése
Lámpamúzeum
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása
o agrár- és élelmiszergazdaság   o egészség és életmód   o épített környezet
X ipari és műszaki megoldások   o kulturális örökség   o sport
o természeti környezet   o turizmus és vendéglátás
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye
2072 Zsámbék, Magyar u. 18.
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik
o települési   o tájegységi   X megyei   o külföldi magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása
Az 1960-as években Borus Ferenc palackozott italok gyűjteményéből rendezett be saját borospincéjében egy "Bormúzeumot". Ide keresve megfelelő világítási eszközöket, került kapcsolatba a lámpákkal.

Annyira megtetszettek neki a szebbnél-szebb darabok, hogy észrevétlenül is a gyűjtőjükké vált. A kiállított tárgyakat egy-két kivétellel saját pénzén vásárolta meg, volt olyan nap, amikor 20-25 db került a tulajdonába. A tárgyak többsége koszosan, rozsdásan, hiányosan került elő, így a restaurálás mesterségét is elsajátítva minden lámpát saját maga hozott rendbe.

Eleinte szoba-konyhás lakását díszítette a sok szép tárgy, de hála az újságok és a televízió népszerűsítésének, egyre több hazai és külföldi érdeklődő látogatott el hozzá azzal a kéréssel, hogy mutassa meg gyűjteményét. Így 1970-ben, "közkívánatra" létrehozták az első állandó kiállítást a Művelődési Házban, körülbelül 250 tárgyból álló gyűjteménnyel.

A lámpák természetesen tovább gyarapodtak, sőt világhírré is szert tettek, köszönhetően a Magyar Távirati Iroda népszerűsítő munkájának, amely az egész világot ellátta a gyűjtemény ismertetésével. A gyűjtemény gazdagításában nagy segítséget nyújtott az akkori Magyar

Filmgyártás, hiszen nagyon sok lámpát kölcsönöztek és ezek kölcsönzési díjából sikerült a legnagyobb fejlesztéseket létrehozni.

A gyűjtemény gyorsan kinőtte a Művelődési Ház kistermét. 1979-ben nyílt meg a Lámpamúzeum egy volt lakóházban, Zsámbékon a Magyar u. 18. szám alatt, amelyet Zsámbék Nagyközség Közös Tanácsa vásárolt meg a múzeumi anyag bemutatására.

Jelenleg 1000-1100 db világítási tárgy található az ország egyetlen Lámpamúzeumában.

A mécsesek, gyertyatartók, ipari, háztartási, olaj- és petróleumlámpák között található régi kínai vázából készült lámpa, valamint Zsolnay-majolika, meissenai porcelán talpú petróleumlámpa, 1800 körül készült olajpumpás világítóeszköz stb.

Az intézmény 1995-ben bekerült a GUINNES Rekordok Könyvébe, 1980-ban felvételt nyert a Nemzetközi Lámpaklubba Amerikában, 1983-ban pedig az Ausztrál Múzeumi Társaság tagjai közé került.

Hazánkban a Magyar Köztársasági Elnök 1999-ben Arany Emlékéremmel jutalmazta, a múzeum alapítóját pedig 1998-ban Zsámbék Nagyközség Vezetősége díszpolgárrá választotta.

A közérdekű muzeális gyűjteményként nyilvántartott kiállítóhely 2011 óta a Zsámbéki Közművelődési Intézet és Könyvtár integrált kulturális intézmény keretei között működik.

Több ezer látogatót fogad évente.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A Zsámbéki Lámpagyűjtemény nemzetközi hírnévnek örvendő ritkaság, ezért 1995-ben a GUINNES Rekordok Könyvébe is bekerült. Több nemzetközi szervezet tagjai közé fogadta, 1980-ban felvételt nyert a Nemzetközi Lámpaklubba Amerikában, 1983-ban pedig az Ausztrál Múzeumi Társaságba.

Jelentősége túlmutat nem csak a település és megye határain, de az országahatárokon túl is.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

www.mizsambekunk.hu

www.zsambek.hu

Lámpamúzeum / TKM

Pati Nagy Elemér: Zsámbék

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:
www.mizsambekunk.hu / Lámpamúzeum

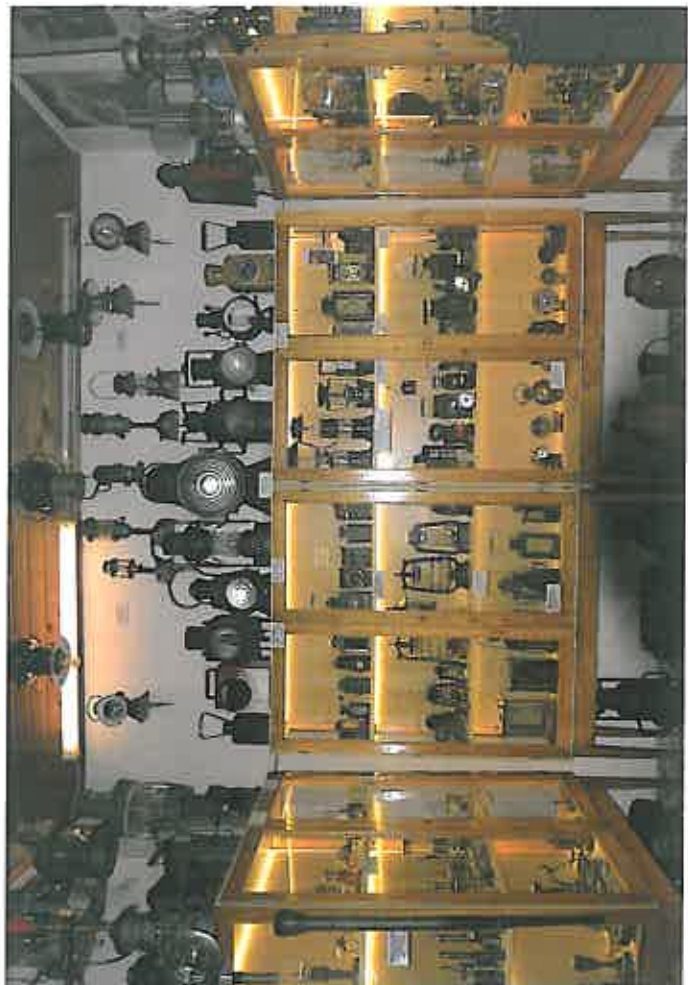
III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

Lámpamúzeum

2072 Zsámbék, Magyar u.18.

Fotók

Zsámberk Város Polgármestere

2072 Zsámberk Rácváros u. 2-4.
Tel.: (36)-23-565-610, (36)-23-565-612 Fax: (36)-565-629
E-mail: polgarmester@zsambek.hu Web: www.zsambek.hu

AJÁNLÁS

Horváth László, mint Zsámberk Város Polgármestere, ajánlom a Zsámberki Lámpagyűjtemény, közismert nevén LÁMPAMÚZEUM felvételét a Pest Megyei Értéktárba.

Zsámberk, 2017. október 18.

Horváth László
polgármester

AJÁNLÁS

Alulírott Czene András muzeológus, ajánlom a **Zsámbéki Lámpagyűjtemény**, közismert nevén a **LÁMPAMÚZEUM** felvételét a **Pest Megyei Értéktárba**.

Az ország egyetlen Lámpamúzeuma Borus Ferenc kitartó gyűjtő és restaurátor munkájának köszönhetően jött létre. A páratlan gyűjtemény mára világhírnek örvend.

A gyűjtés az 1960-as évek elején kezdődött. Az első állandó kiállítás 1970-ben nyílt meg a helyi Művelődési ház kistermében, ahol körülbelül 250 db tárgyat mutattak be. A gyűjtő gyakran kölcsön adta lámpáit a filmgyárnak így a lámpák kölcsönzési díjából tudta tovább bővíteni a gyűjteményt. 1980-ban költözött a kiállítás egy XIX. századi három szobás parasztházba ahol jelenleg is várja látogatóit. A technikai fejlettségnek megfelelő és az adott kor ízlését híven tükröző világítási eszközökből,- mécsesekből, gyertyatartókból, lámpákból - nyújt pompás ízelítőt a lámpamúzeum megközelítőleg 1100 tárgyra bővült gyűjteménye.

A kiállítás egyedülálló az egész világon: 1995-ben bekerült a Guinness Rekordok Könyvébe, 1980-ban tagjai közé választotta az amerikai Nemzetközi Lámpaklub, 1983-ban pedig az Ausztrál Múzeumi Társaság.

A gyűjtemény és az épület Zsámbék Város tulajdonában, és a Zsámbéki Közművelődési Intézet és Könyvtár kezelésében van.

Zsámbék, 2017. október 27.

.....
Czene András
régész-muzeológus

NYILATKOZAT

Alulírott Balázs Mónika Csilla, mint javaslattevő, ezúton nyilatkozom arról, hogy a zsámbéki **Lámpamúzeum** Pest Megyei Értéktárba való felvételének kérelméhez csatolt fotók saját készítésű fényképek felhasználásukhoz hozzájárulok.

Zsámbék, 2017. október 20.

.....
Balázs Mónika Csilla, javaslattevő